

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TC. Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Başta Almanya olmak üzere Türkiye'den Avrupa Birliği üyesi ülkelere ve hatta ABD gibi okyanus ötesi ülkelere yapılan iltica başvurularında son yıllarda bir patlama yaşandığı görülmektedir. Ülkemizde kendini güvende hissetmeyen ya da gelecek kaygısı yaşayan, iş bulamayan birçok yurttaşımız tüm zorlukları göze alarak farklı ülkelerde hayatını sürdürmeyi tercih etmek zorunda kalmaktadır.

AB ülkelerine yapılan vize başvurularında karşılaşılan ret cevaplarının arkasında bu yolun ilticalarda sıklıkla kullanılmaya başlandığı, bilhassa Türk vatandaşlığına geçişte yaşanan sorunların AB üyesi ülkeleri bu tutumlara sevk ettiği ilgili mercilerce yapılan açıklamalardan anlaşılmaktadır.

Son günlerde iltica sayılarında yaşanan olağanüstü artış dikkate alınarak AB üyesi ülkelerin Türk vatandaşlarını yıllık "iltica edenler" listesine aldığı anlaşılmıştır. Turist ya da öğrenci gibi vizelerle Avrupa Birliği ülkelerine gidip dönmeyenlerin iltica başvurularında da "kaçak" yollarla gidip iltica başvuruları yapanlarda da görülmemiş rakamlarla yüz yüzü olduğumuz gerçeği ortadadır.

Alman Göç ve İltica Bakanlığı'nın rakamlarına göre, 2017 yılında 8 bin 27, 2018'de 10 bin 160, 2019'da 10 bin 784, 2020'de 5 bin 778, 2021'de 7 bin 76 Türk vatandaş iltica talebinde bulundu. 2022'de bu sayı katlanarak 23 bin 938' dayandı. 2023'ün sadece ilk 5 ayında ise 15 bin 634 Türk vatandaş Almanya'dan iltica istedi. Dolayısıyla 2017 yılından bu yana sadece Almanya'ya 81 bini aşkın Türk iltica ettiği açıklanmıştır. Diğer AB üyesi ülkelerle birlikte bu rakamın, 200 binleri bulduğu değerlendirilmektedir. Üstelik bu rakamlara yasal yollarla giderek hayatını oralarda kuranlar dahil değildir.

İltica başvurularında yaşanan bu artış, insanlarımızın ülkemizi yaşanılır bir ülke olarak görmediğini gösterdiği gibi bu durum aynı zamanda ülkemizin itibarını da zedelemektedir. Kaldı ki bu haliyle Türkler Almanya'ya, en çok iltica başvurusu yapan ilk üç milletten biri olmaktadır. İltica başvurularında Türklerin sayısı, 2023'in ilk 5 ayında 16 bine yaklaşırken, Afganlar 23 bin, Suriyeliler ise 35 binle ilk iki sırayı almaktadır. İç savaş ve yıkım yaşayan ülkelerde aynı kategoride anılmamız dahi ülkemiz adına büyük kayıptır. İlticaya başvuranların önemli kısmının yetişmiş gençlerimiz olduğu da nazara alındığında aslında bu tabloda yitirdiğimiz en önemli şey geleceğimizdir. Kuşkusuz farklı milletlere mensup olanların da T.C. vatandaşlığı edinerek Türk pasaportunu iltica için bir araç olarak kullandığı gibi iddialar da azımsanmayacak sayıdadır. Kaldı ki AB üyesi ülkelerin Türklere uyguladıkları sıkı vize uygulamasının bir sebebi olarak da vatandaşlık politikalarımızdaki sorunlar olarak gösterilmektedir.

Buna göre;

- 1- Özellikle AB üyesi ülkelere yapılan başvurularda yoğun ret alınmasına ilişkin ilgili devletler ve temsilciliklerinden bilgi alınmış mıdır?
- 2- Son günlerde iltica sayılarında yaşanan olağanüstü artış dikkate alınarak Türk vatandaşlığı edinilmesinin AB üyesi ülkelere iltica için kullanıldığı yönündeki iddialara dair açıklamanız nedir?
- 3- Son beş yılda resmi yollarla ülkemizden ayrılarak zamanında dönüş yapmayanların sayısı kaçtır?
- 4- Türkiye'den gelenlerin iltica başvurularının Afganistan ve Suriye gibi iç savaş yaşayan ülkelerin sayısına yaklaşmasındaki sebepler nelerdir? Bu soruna dair herhangi bir adım atmayı düşünüyor musunuz?